

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

5. REKABET KONGRESİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

13 Kasım 2009

Point Hotel Barbaros, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

5. Rekabet Kongresi'nde Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TÜSİAD ve Sabancı Üniversitesi ortak girişimleri ile kurulan Rekabet Forumu (REF) ve Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) tarafından 2005 yılından beri her yıl düzenli olarak yapılan Rekabet Kongresi, Türkiye'nin rekabet gücünü artırması amacı ile izlenmesi gereken stratejilerin saptanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu çerçevede, Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerini içerisinde barındıran bir çatı örgüt olan SEDEFED'in "Rekabet Konseyleri" oluşturma girişimi son derecede başarılı bir girişimdir.

Bugün sizlerle "Türkiye'nin Küresel Rekabet Düzeyi" ve "Türkiye'nin Dış Ticarete Rekabet Gücü" üst başlıklı raporları paylaşarak, ülkemizin günümüz koşullarında rekabet avantajı elde edebilmesi için neler yapabileceği tartışmaya açılacaktır.

Dünya Ekonomik Forumu verileri, Türkiye'nin Küresel Rekabet Endeksi sıralamasında 133 ülke arasında 61. sırada bulunduğunu göstermektedir. İçinde bulunduğu grup içerisinde ele alındığında ise, Türkiye 2009 yılında, pazar büyüklüğü ve iş dünyasının gelişmişlik düzeyi dışında hiçbir bileşende grup ortalamasının üzerine çıkamamıştır. Bu durum, Türkiye'nin mevcut yapısal sorunlarının yanısıra, şüphesiz 2008 yılında dünyada ortaya çıkan krizin de doğal bir sonucudur.

2008 yılından itibaren yaşamakta olduğumuz kriz, sıklıkla dile getirdiğimiz üzere, Türkiye'yi belirgin ölçüde etkilemiştir. TÜSİAD olarak, Türkiye ekonomisinin 2009 yılında % 6 civarında küçüleceğini öngörmekteyiz. 2010 yılında ekonominin toparlanacağını ama büyümenin zayıf olacağını öngörüyoruz.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu bazı yeni gelişen piyasa ekonomileri bu krize sürdürülebilir büyümenin temellerini oluşturan mikro yapısal reform sürecini henüz tamamlamadan yakalanmıştır.

Bütçe disiplini uygun olan bazı ülkeler, gelişmiş ülke tutumuna paralel olarak, genişleyici para ve maliye politikaları uygulamışlardır..

Kamu harcamalarını sürekli artırmanın arzu edilen büyüme düzeylerini yakalamak için yeterli politikalar olmadığını ve enflasyon tehditi yarattığını biliyoruz.

Kaldı ki, sürdürülebilir büyümenin ön koşulu kamu harcamaları sayesinde başlatılmış olan büyüme sürecinin giderek yerini özel sektörün sürüklediği bir büyüme sürecine bırakmasıdır. Başarılı makro ekonomik politika sürdürülebilir büyümenin ön koşuludur; bunun aksi düşünülemez.

Örneğin kontrolsüz genişleyen kamu açığı veya aşırı esnek veya katı para politikası, rekabet düzeyini dolayısıyla uzun vadede büyümeyi olumsuz etkileyecektir. Diğer ülkelere göre daha hızlı büyüebilmenin temel yöntemi ancak nispi olarak üretimde verimliliğinin, dolayısıyla rekabet gücümüzün artırılmasıdır.

Değerli Katılımcılar,

Rekabet gücünün önemli bir bileşeni mikro-yapısal alandaki iyileşmelerdir. Inovasyon kapasitesi, teknoloji transferi ve kullanımı yeteneği, enerji piyasalarının liberalleştirilmesi, işgücü piyasasındaki katılımların giderilmesi, girişimciliği cazip kılan bir endüstriyel organizasyon, düzenleyici kurumların varlığı ve etkinliği, vergi politikaları ve bağımsız vergi denetimi, rekabet düzeyimizi doğrudan ilgilendiren önemli konulardır.

Kriz ile mücadelede para ve maliye politikalarına ağırlık verip bu unsurları gözden kaçırmak ciddi bir hata olacaktır.

2010 yılından itibaren tüm dünyada gevşetilmiş olan para ve maliye politikalarının yeniden toparlanması gündeme gelecek.

Sıkılaştırılan bütçe ve para politikalarından oluşan bir ortamda yüksek büyüme hızlarının elde edilebilmesi daha da zor olacaktır. Bu süreci kolaylaştırabilecek yegane unsur, mikro-yapısal reformların ertelenmeden bugünden gerçekleştirilebilmesidir.

Denkleme tersten bakarak değerlendirmemizi biraz daha netleştirmek isterim. Sosyal dengelerimizi koruyarak makul bir hızla AB uyum sürecini tamamlayabilmek için Türkiye'nin yüzde 6 civarında büyümesi gerekmektedir.

Bu düzeyde bir büyümenin sürdürülebilir olabilmesi için, toplam faktör verimliliği düzeyini uzun dönem ortalamalarına göre ikiye katlamamız gerekiyor. Aksi takdirde kriz sonrası dünyasında ne yüksek büyüme hızları elde etmek mümkün olacak ne de rekabet gücünü korumak.

Küresel ekonomik kriz sonrasında tüm dünyanın düşük talep sorunu ile karşı karşıya kalması, ihracat imkanlarının da kısıtlı olacağı anlamına gelmektedir. Düşük dış talep ve dış finansman imkanları karşısında, yapılması gereken yegane iş rekabet gücünü artırmaktır. Ancak, bunun hiç de kolay olmayacağını biliyoruz. Çünkü, bugün tüm ülkeler aynı sorunlarla karşı karşıya.

Dolayısıyla, rekabet gücünü artırma çalışmalarına şimdi hemen başlamamız gerekiyor. Bu sayede ancak diğer ülkeler karşısındaki göreceli pozisyonumuzu koruyabiliriz.

Rekabet gücümüzü artırmak için dünyadaki değişime uygun yeni bir vizyon benimsemeli ve bu vizyonun gerektirdiği politikaları uygulamak konusunda daha atak davranmalıyız. Kendimizi değişen dünya koşullarına hazırlamanın ilk şartı, rekabet içinde olduğumuz ülkelerle kapsamlı bir kıyaslama yaparak eksikliklerimizi belirlemek. Bu açıdan bugün dinleyeceğimiz iki çalışmanın bize bu imkanı sağlayacağını düşünüyorum.

Kriz sonrası dünya ekonomisi henüz şekilleniyor. Ancak yine de bazı eğilimlerin netleşmeye başladığını görebiliyoruz. Bunlar arasında benim bugün vurgulamak istediğim nokta, sadece düşük katma değerli ve düşük emek fiyatına dayalı sektörlere odaklanarak kriz sonrası dünyasında rekabet gücümüzü korumak ve ihracat imkanlarımızı geliştirmek konusunda zorlanacak olduğumuzdur.

Dünya piyasalarına katma değeri yüksek ürün satabilen bir ekonomi olmaktan başka alternatifimiz yok. Bu doğrultuda, araştırma ve yenilik politikalarının sürekli gözden geçirilmesi ve bilgi toplumu olma yolundaki iddiamızın gerçekleştirilmesi büyük önem taşıyor.

Ar-Ge ve inovasyona yönelik yatırımlarda yakalanan ivmeyi daralan finansal imkanlara rağmen devam ettirmemiz gerekiyor. Gelecek yıllarda ihracat imkanlarımızı artırmak ancak bu sayede mümkün olacak. Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarına devam ederek teknik altyapımızı geliştirmenin yanısıra, beşeri altyapımızı iyileştirmek için de çaba harcamalıyız.

Sanayide yaşanan hızlı değişime ayak uydurabilmemiz için mevcut beşeri sermayenin niteliğinin mutlaka geliştirilmesi ve işgücü piyasalarının esnekliğinin artırılması gerekmektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenlerinden olan teknolojinin üretilmesi ve yaygınlaştırmanın yolu eğitim ve inovasyon sistemlerinin geliştirilmesinden geçmektedir.

Bugünkü konferansta yurtiçinden ve yurtdışından çok kıymetli konuşmacılar, küresel krizden çıkış için Türkiye’de ve dünyada rekabet politikalarının önemini değerlendirecekler ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki uygulamalar hakkında karşılaştırmalı analizlerini bizlerle paylaşacaklar. Bu analizlerin sonucunda, gerek ihracatta, gerekse rekabet gücü bileşenlerinde ortaya çıkacak reform alanları bizim için iyi bir yol haritası sağlayacaktır.

Bu yol haritasının bulguları ışığında yürürlüğe koyacağımız reformlar, rekabet gücümüzü artırarak krizden çıkışı kolaylaştıracak ve kriz sonrası dönemde yeniden yüksek büyüme hızları elde etmemize imkan verecektir. Bugün dinleyeceğimiz bu konuşmaların, Türkiye’nin rekabet politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunmasını diliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.